

**Препоръка за добри практики по
Закона за потребителския кредит, в сила от
12.05.2010 г.**

Сдружение **“БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ ЗА ЛИЗИНГ”**, гр. София, ръководено от желанието за защита на интересите на страните по лизинговите договори, популяризиране на лизинга като форма на финансиране и спазване на разпоредбите на новия **Закон за потребителския кредит („ЗПКр.“, „Законът“)**, като **ПРИДАВА ОСОБЕНО ЗНАЧЕНИЕ НА УСТАНОВЯВАНЕТО НА ЕДИННИ ДОБРИ ПРАКТИКИ ПО ПРИЛАГАНЕТО НА ЗАКОНА,**

Одобри следните **ПРЕПОРЪКИ до членовете си и всички лица, извършващи лизингова дейност в страната,** по отношение на прилагането на нормите на ЗПКр. в дейността им:

1. Препоръчва разпоредбите на ЗПКр. да се спазват по отношение на всички договори за финансов лизинг с Потребители по смисъла на Закона, като приема, че разпоредбите на ЗПКр. са приложими напълно както към договорите за финансов лизинг от затворен тип (със задължително прехвърляне на правото на собственост в края на лизинговия период), така и по отношение на договорите за финансов лизинг с опция (право) на Потребителя да придобие собствеността върху лизинговата вещ.

В процеса на своя анализ на разпоредбите на Закона, Асоциацията установи явно противоречие между разпоредбите на чл. 3, ал. 3 и чл. 4, ал. 1, т. 4 от Закона, което би могло да резултира в спорове по прилагането на разпоредбите на Закона по отношение на договорите от отворен тип. Становището на асоциацията е, че чл. 3, ал. 3 е включен в Закона с цел осигуряване на приемственост с предходния вариант на ЗПКр., а текстът на чл. 2, ал. 2, т. d на Директива 87/102 на ЕС („Директивата“) е пренесен механично в ЗПКр., в резултат на което е налице горепосоченото противоречие с чл. 4, ал. 1, т. 4.

Предвид наличието на посоченото противоречие, Асоциацията счита, че съществува съществен правен риск както за Лизингодателите, така и за Потребителите по договори за лизинг от отворен тип, който риск на този етап може да бъде ограничен единствено чрез прилагането на изискванията на Закона по отношение на договорите и от отворен тип.

Въпреки гореизразената позиция, **Асоциацията счита, че е необходима промяна в Закона, с цел привеждането му в съответствие с изискванията на Директивата без възможност за противоречиви тълкувания и практики**, като по-специално бъдат изключени от обхвата на Закона договорите по чл. 4, ал. 1, т. 4.

2. Договорите за оперативен (експлоатационен) лизинг не попадат в обхвата на действие на ЗПКр. и разпоредбите на Закона не би следвало да се прилагат по отношение на този вид договори.

Анализът на Асоциацията показва, че този вид договори представляват наемни договори извън обхвата на чл. 3, ал. 3 и чл. 4, и попадащи в хипотезата на чл. 4, ал. 1, т. 4.

3. Препоръчва на Лизингодателите да спазват и прилагат разпоредбите на чл. 27 – чл. 28 от ЗПКр. по отношение на всички свои договори за финансов лизинг с Потребители, доколкото тези договори за финансов лизинг попадат в хипотезата на чл. 1 на настоящата Препоръка.

4. Препоръчва авансовата (първоначална) вноска по договори за финансов лизинг да не се тълкува като задатък по смисъла на чл. 93 от ЗЗД в периода до изтичане на правото на отказ на Потребителя от договора за потребителски кредит, съгласно чл. 29 от ЗКПр.

Основен аргумент на Асоциацията при изготвяне на Препоръката бе императивната разпоредба на чл. 29, ал. 6 от ЗПКр., която лишава кредитора от право да изисква и събира от Потребителя обезщетение, в противовес на санкционния характер на задатъка, уреден в чл. 93 от ЗЗД. **От друга страна Асоциацията приема, че предвидената в ЗПКр. защита на Потребителя по отношение на направената от него авансова вноска има действие само в случай на упражняване на правото му на отказ от договора за финансов лизинг, съгласно чл. 29 от ЗПКр. в случаите,**

в които Законът предоставя на Потребителите това право, и отпада с изтичане на предвидения в Закона срок за такъв отказ.

5. Препоръчва Лизингодателите да имат следния подход при тълкуването на чл. 29, ал. 4 от ЗПКр.: Потребителят да има право да върне вещта, предмет на договора за финансов лизинг и Лизингодателят да няма основание да иска изрично само връщане на главницата (покупната цена) на вещта, предмет на договора за финансов лизинг. Това не изключва възможността от гледна точка на Закона, ако Потребителят изрично желае да върне покупната цена вместо вещта, той да извърши това.

6. Препоръчва на Лизингодателите да прилагат практика по доставка на лизингови вещи, попадащи под обхвата на ЗПКр., при която рискът от отказ на Лизингополучателя съгласно чл. 29 от ЗПКр. да се носи от доставчика на лизинговата вещь съгласно разпоредбите на чл. 27, ал. 4 от ЗПКр.

7. Препоръчва на Лизингодателите по отношение на включване на разходите за застраховки в ГПР, съответно в «Общия разход по кредита», съгласно чл. 19 и § 1, т. 1 от Допълнителните разпоредби на ЗПКр.:

7.1. Разходите по застраховка „Гражданска отговорност“ да не се включват при формирането на ГПР, съгласно чл. 19 от ЗПКр., съответно в «Общия разход по кредита», предвид факта, че този вид застраховка е задължителна по закон и следва да бъде сключена независимо от начина на финансиране и правото на собственост върху вещта.

7.2. Разходите по застраховка „Каско“/„Имущество“ да се калкулират в разхода при изчисляване на ГПР по смисъла на чл. 19 от ЗПКр., съответно в «Общия разход по кредита». В същото време, за да не се появи явен дисбаланс в офертите в сравнение с алтернативи на лизинга, които не ползват финансираната вещь като обезпечение, Лизингодателите могат да посочват в офертите си под формата на допълнителна информация за Потребителя и договори за финансов лизинг със стойност на ГПР без отчитане на този разход.

Препоръката за добри практики за прилагане на ЗКПр. е резултат от обсъждане на Закона от Правната комисия на Българска асоциация за лизинг на заседания от 23.03.2010 г. и 20.04.2010 г., както и отчитане на становището и препоръките на външен консултант (Адвокатско дружество „Цветкова, Бебов и съдружници“), и е одобрена от заседанието на Управителния съвет на Асоциацията, проведено на 23.04.2010 г.

Дата: 26.04.2010 г., гр. София

Съ-Председатели:

Даниел Величков

Теодор Маринов